

Արածանւոյ ձախ կողմը

	Տ ու ն ք հայ քուրդ			Տ ու ն ք հայ քուրդ	
Ղօթանլու	40	30	Եկեներ	15	15
Ռստամ կիտուկ	100	8	Եքժալ	15	
Տէրլք	60	10	Բեագրան	5	5
Խան օղլի	30	5	Մանազկերտ	70	700
Թունտրաս ¹	30	120	Մարմուս	50	30
Օխչին ²	15	40	Ղարաղայա	30	10
Սուլտուզ ³	10	15	Տոլաղբաշ	20	6

1. Թոնդրակեցոց բնակութեան վայրը այս գիւղի վերան անէծք կայ. կասէ հայ ժողովուրդն, սորա մօտերն կայ եղեգնուտ մի, 1860 թուականներուն մի արջ կը հալածեն գիւղացիք, արջը կընկնի կամբի մօտ մի խոր տեղ, միջոց մի կանյայտանայ, քիչ յետոյ արջը արնաթաթախ դուրս կգայ, ուստի քիչ վերջ ջուրը արեամբ կը ներկուի, ջրի երեսն կը տեսնուի մի ահագին ծուկ, որ արջն կըլլած էր եւ արջը ձկան փորը պատահելով դուրս ելած էր:

2. Օխչին անտառապատ մի վայր եկեղեցի մի կայր, կասն, վաճառականը բեռներով եկաւ, տեսաւ որ ծառներն ողջոյն կտան, բեռներն թափեց, մտաւ եկեղեցի, տեսաւ ողջունի ժամանակ է, հետեւեալ օր քահանային ասաց թէ այնպիսի պատարագ պիտի անես, որ ծառներն ողջն տան, եւ ասաց թէ իւր երկու ջորին պիտի տայ:

Քահանայն պատարագի մէջ մտածեց թէ վաճառականը ջորին բեռներով արդեօք պիտի տայ, երկմտեցաւ եւ վաճառականը տեսաւ որ ծառներն ողջոյն չը տուին, տերեւ մի անգամ չը շարժեցաւ. պատճառը քահանային հարցուց. քահանայն խոստովանեցաւ, վաճառականը եօթ ջորի տուաւ բեռներով, քահանայն պատարագեց, ողջունի միջոցին ծառներն խոնարհեցան, միմեանց ողջոյն տուին, որով այս գիւղը Օխչին (ողջոյն) կոչուեցաւ:

3. Այստեղ է Ամենափրկչի եկեղեցին: